

4

ארבעת המופעים

The Four Manifestations

Sì Xiàng

四
象

ארבעת המופעים

המספר ארבע הוא תולדה של המספר שלוש של המספר שתיים וכמובן של האחד והדא

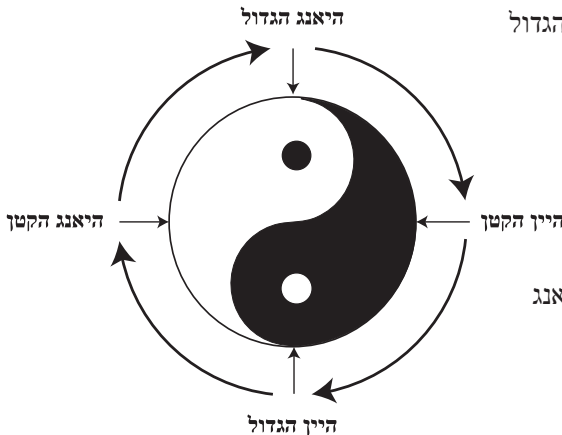
המספר שלוש משקף את נקודת האיזון בין היין ליאנג ונקודת איזון זו מתחלקת לשתי איכויות

כאשר היאנג יורד לכיוון היין ומגיע לנקודת האיזון הוא שונה בכיוונו ובאיכותו מהיין העולה לכיוון היאנג

כשם שהאביב והסתיו שווים מבחינה כמותית אורך היום והלילה שווים הזווית לשמש דומה הטמפרטורות שוות ובכל זאת הם שונים תכלית השינוי ואף הופכיים זה לזה

באביב הצי' נע לכיוון היאנג ומשדר צמיחה והתחממות בסתיו הצי' נע לכיוון היין ומשדר התכנסות והתקררות

נקודת האיזון שנעה לכיוון היאנג נקראת היאנג הקטן - אביב נקודת האיזון לכיוון היין נקראת היין הקטן - סתיו החורף הוא שיא היין - היין הגדול והקיץ הוא שיא היאנג - היאנג הגדול

לפי מודל זה יש ארבע נקודות ציון במחזור שלם של יין ויאנג שיא היאנג שיא היין ושתי נקודות שוויון בין היין ליאנג היאנג הקטן והיין הקטן

1- ראו: צ'י, בעמוד 25.

כמו המספר שתיים
גם המספר ארבע הוא מספר זוגי
והוא משקף איזון

האיזון הוא לא רק בין יין ויאנג
המשקף שני כיוונים של קו אחד - חד מימד
אלא איזון בשני מימדים וארבעה כיוונים

בדומה לארץ שהיא שטוחה
ולכן משקפת שני מימדים
כשם שתמונה היא שטוחה
והיא משקפת שני מימדים

מודל הארבע משקף יציבות
ואיזון בשני מימדים
לכן המספר ארבע משקף:

אדמה ☯

חיבור ☯

צורה ☯

יציבות ☯

איזון ☯

מרחב ☯

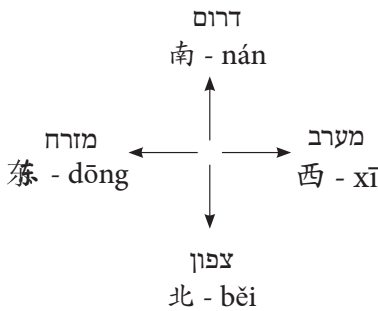
מילת המפתח למספר ארבע
ולמודל ארבעת המופעים היא:
אדמה

ארבעת הכיוונים
The Four Directions
四方
Sì Fāng

מנקודת מבטו של האדם
ארבעת הכיוונים
משקפים את המרחב שלרגליו
ארבעת הכיוונים מתייחסים אל הארץ
דרום צפון מזרח ומערב

הדרום מופיע בחלק העליון של הדיאגרמה
כי הדרום הוא היאנג

סין נמצאת בחלק הצפוני של כדור הארץ
והשמש חוצה את הרקיע מדרום
לכן הדרום הוא היאנג ומקומו למעלה
והצפון המשקף את היין
יהיה בתחתית הדיאגרמה

החלוקה לארבע מתמקדת במבנה
צורה ומרחב

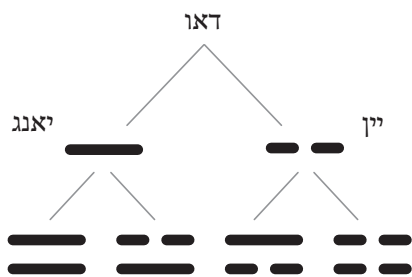
ארבעת הכיוונים מייצגים את הארץ
את אפשרויות התנועה במרחב
ואת הפוטנציאל לנוע לכל הכיוונים
על מנת להתקדם צריך ארץ לרגלך

כל התייחסות מעבר לאחד
היא מורכבת ומפורטת יותר
ובכך מתאפשרים יותר כלים להבנה
אך חשוב לזכור שהכול נובע מהאחד

ככל שההתייחסות היא יותר מדויקת ופחות כללית
אנו מתרחקים מהדאו
ובהתאמה השפה והמילים
מקבלות תפקיד וממשות

יין ויאנג במודל הארבע

אפשר לראות את התפתחות השתיים לארבע מתוך היין והיאנג בעזרת הדוגרמות (שני קווים)

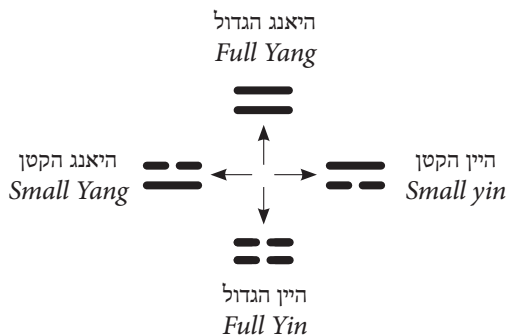

ספר התמורות¹ - Yi Jing
(תקופת המדינות הלוחמות 480-221 לפנה"ס)

קו רציף הוא יאנג
קו חצוי הוא יין

את הדוגרמות קוראים מלמטה למעלה
שני קווים רצופים הם יאנג
ושני קווים מפוצלים משקפים יין
קו רצוף ומעליו קו מפוצל
משקף יאנג שיש בו יין
קו מפוצל ומעליו קו רצוף
משקף יין שיש בו יאנג

צד שמאל משויך למזרח
ולכן הוא יאנגי
הוא מתואר כקו יאנגי ומעליו קו ייני
ולכן הוא נקרא היאנג הקטן

החלק העליון המשקף את הדרום מורכב משני קווים יאנגים והוא היאנג הגדול

בצד ימין המשקף את המערב יהיה היין הקטן קו חצוי (יין) למטה ומעליו קו רצוף (יאנג)

למטה בצפון שני קווים יינים המשקפים את היין הגדול

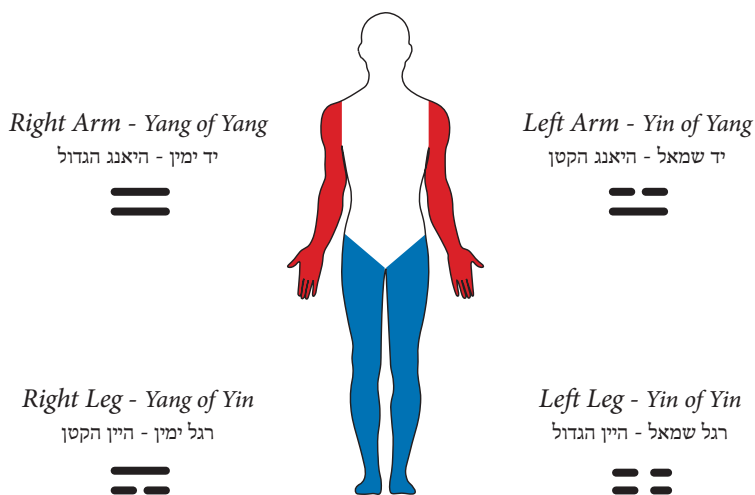
1 - ראו: על ספר התמורות, בעמוד 106.

הגפיים במודל הארבע

החלוקה של יין ויאנג לארבע
משתקפת גם בארבע הגפיים

החלק העליון של הגוף הוא יאנג
לכן הידיים יאנג
והרגליים יין
צד ימין יאנג¹
וצד שמאל יין

לכן יד ימין היא היאנג הגדול - הידיים הן יאנג וימין הוא יאנג
יד שמאל היאנג הקטן - הידיים הן יאנג ושמאל הוא יין
רגל שמאל היא היין הגדול - הרגליים הן יין ושמאל הוא יין
ורגל ימין היין הקטן - הרגליים הן יין וימין הוא יאנג

Su Wen², chapter 4 (26 AD).

1 - ראו: מדוע צד ימין הוא יאנג וצד שמאל יין, בעמוד 34.
1 - ראו: על הספר Su Wen, בעמוד 196.

ארבע הפאזות

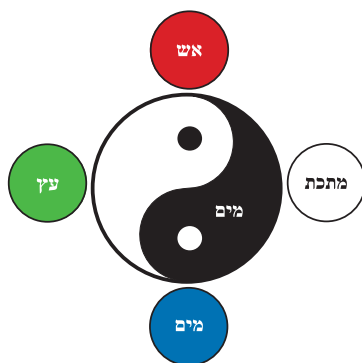
החלוקה של האחד לארבע פאזות!¹
משקפת את ארבעת השלבים במחזור אחד של יין ויאנג

כל אחת מארבע הנקודות לאורך המחזור מתוארת בעזרת סמל
היאנג הגדול הוא שיא היאנג והסמל שלו הוא אש
האש מתארת איכות שהיא אנרגטית ולא חומרית - איכות יאנגית
הצבע הוא אדום

היין הגדול הוא שיא היין והסמל הוא מים
המים מתארים איכות שהיא חומרית פיזית - ההפך מאש
הצבע הוא שחור אך נהוג גם להשתמש בכחול (השחור משמש ליין ויאנג)

היאנג הקטן מסמל את הצמיחה מיין ליאנג והסמל הוא עץ
העץ מתאר צמיחה כי היאנג הקטן משקף את התפתחות היאנג
הצבע הוא ירוק

היין הקטן מסמל את ההתכנסות מהיאנג ליין והסמל הוא מתכת
המתכת מתארת תהליך של התכנסות - ההפך מן העץ
הצבע הוא לבן אך נהוג להשתמש גם באפור

Su Wen, chapter 26 (26 AD).

1 - פאזה הוא מונח המתאר שינוי מצב בתהליך מחזורי.

ארבע הנביעות
The Four Emanations

四德
Sì Dé

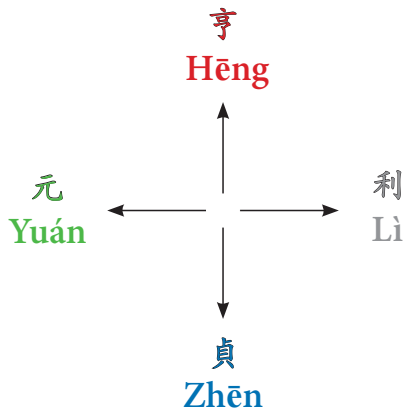
ארבע הנביעות מייצגות
את התפלגות הצי' השמימי
כאשר הוא מגיע לארץ

Yuán - מבטא את צ'י העץ השמימי על הארץ

Hēng - מבטא את צ'י האש השמימי על הארץ

Lì - מבטא את צ'י המתכת השמימי על הארץ

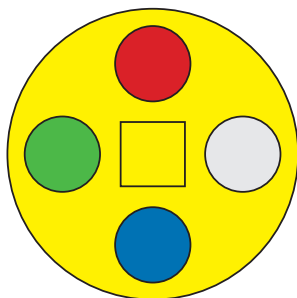
Zhēn - מבטא את צ'י המים השמימי על הארץ

1 - ראו: צ'י, בעמוד 25.

האדמה נמצאת במרכז (ובכל מקום)

לאדמה בפילוסופיה הסינית מופעים שונים
המכנה המשותף לכל המופעים
הוא מרכזיותה של האדמה
והיותה מוטיב מחבר בין שאר חלקי השלם
בדיאגרמות מקובל לסמן את האדמה בצבע צהוב

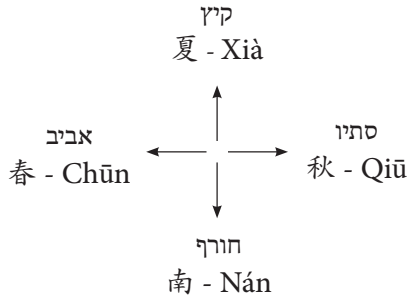
מרבית המטבעות בסין
החל מהמאה הרביעית לפני הספירה ועד המאה ה-20
עוצבו בצורת עיגול שבמרכזו חור מרובע
הריבוע בהמשך למספר ארבע
מייצג את הארץ
והעיגול מייצג את השמיים

מטבע פו-חואו של הקיסר ואנג מאנג
(9-23 לספירה) שושלת האן'

1 - מתוך האתר: www.collect.co.il

ארבע העונות
The Four Seasons
四季
Sì Jì

Su Wen, chapter 2 (26 AD).

ארבע העונות קשורות למחזור השמש השנתי

לפיכך בחלק הצפוני של כדור הארץ:

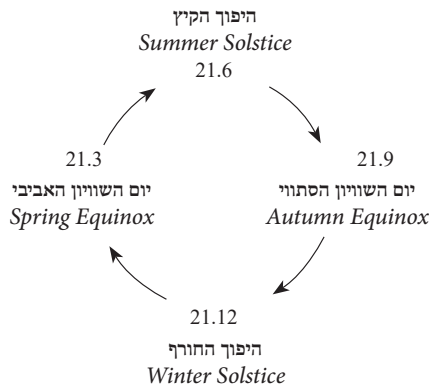
היום הארוך בשנה חל ב- 21 ביוני ומייצג את שיא הקיץ

היום הקצר בשנה חל ב- 21 בדצמבר ומייצג את שיא החורף

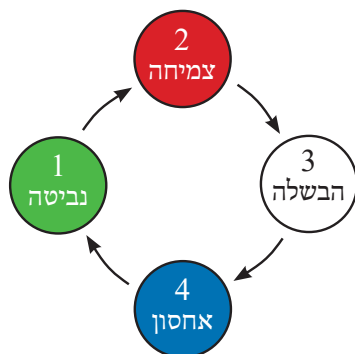
יום השוויון האביבי חל ב- 21 במרץ ומייצג את שיא האביב

יום השוויון הסתוי חל ב- 21 בספטמבר ומייצג את שיא הסתיו

תאריכים אלו עלולים להיות שונים במעט בהתאם לתיקון השנתי

מחזור החיים על פי מודל ארבע הפאות

"היין מאפשר צורה. היאנג מאפשר צמיחה. חוס האביב מאפשר לידה, אש הקיץ מאפשרת את הצמיחה וההתפתחות המהירה, קרירות הסתיו מבשילה את כל הדברים ומביאה את האסיף וקור החורף גורם להפסקת הפעילות ולאגירה. זהו השינוי המחזורי של הטבע. אם ארבע העונות מופרעות, האקלים הופך בלתי צפוי ואנרגיות היקום מאבדות את נתיבן. עקרון זה מתקיים גם בגוף."

Su Wen¹, chapter 6 (26 AD).

מודל הארבע בקליניקה

ארבע הוא מודל של מרחב
האדמה משקפת צי'² של חיבור
המספר ארבע משקף צי' של אדמה
טיפול בארבע מחטים
מחזק ומייצב את צי' האדמה
בפרט אם לנקודות יש קשר לאדמה
והן שייכות למרידיאן שהוא אדמה באחת הרמות
או שהן נקודות אדמה בעצמן

1 - ראו: על הספר Su Wen, בעמוד 196.

2 - ראו: צי', בעמוד 25.

ציר היצירה וציר החיים Creation and Life Axis

מודל ציר היצירה וציר החיים
משקף את מודל השמיים המוקדמים והשמיים המאוחרים
כמו גם את מודל הצ'י לפני ואחרי הלידה
(Pre and Post Natal Qi)¹

ציר היצירה משקף את הצ'י שאתו נולדנו
הוא חזק ויציב
וכולל שני אלמנטים - אש ומים

האש מייצגת את השן (Shen)
והמים מייצגים את הג'ינג (Jing)

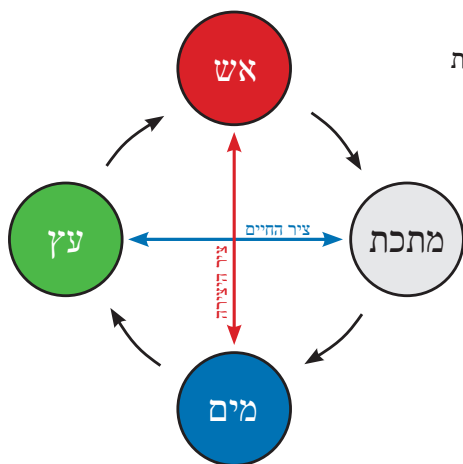
השן (Shen) משקף את התבונה השמימית שבנו
הג'ינג (Jing) משקף את כוח החיים הפיזי

העץ והמתכת מייצגים את ציר החיים
ציר החיים משקף את הצ'י המתפתח במהלך החיים

צ'י העץ אחראי על הצמיחה וההתפתחות
וצ'י המתכת אחראי על האיסוף וההתכנסות

העץ והמתכת מאזנים אחד את השני
ומהווים את ציר החיים באדם

ציר החיים מתפתח בילדות
ומתייצב עם ההתבגרות

Su Wen², chapter 26 (26 AD).

1 - ראו: שמיים מוקדמים ושמיים מאוחרים, בעמוד 35.

2 - ראו: על הספר Su Wen, בעמוד 196.

5

חמש הפאזות

The Five Transformation Phases

Wǔ Xíng

五行

המעבר בין ארבע לחמש - ממרחב לזמן

המעבר מארבע לחמש
הוא מעבר ממרחב סטטי - ארץ
למרחב בתנועה

האלמנט החמישי הוא כמו ציר
שהמרחב נע סביבו
ובכך נוצרת תנועה במרחב - זמן

לפיכך המספר חמש
הוא מודל של תנועה ושינוי

מילת המפתח למספר חמש ולמודל
חמש הפאזות היא:

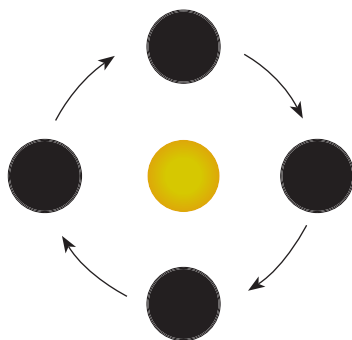
Transformation - שינוי

האלמנט החמישי
בנוסף לאלמנטים
אש מים עץ ומתכת
הוא אלמנט האדמה

אלמנט האדמה הוא האלמנט המייצב
המתווך המהרמן

האדמה במרכז מהווה מעין ציר
המאפשר תנועה

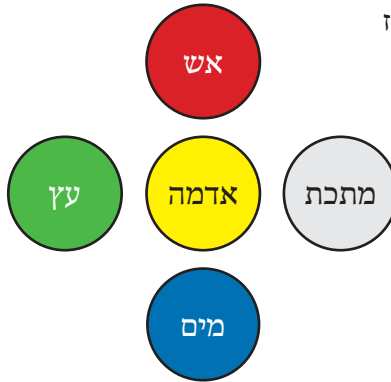
האדמה היא התווך המחבר המאפשר טרנספורמציה - שינוי

המעבר בין מרחב (4) לזמן (5)

האדמה במרכז

האדמה היא האלמנט המהרמן המייצב
היא ממוקמת בין האש למים
ובין העץ והמתכת
מקומה הטבעי הוא במרכז

השתקפות מודל השלוש במודל החמש

מודל השלוש התפתח ממודל השתיים - יין ויאנג
השלוש הוא הגבול והתווך שבין היין והיאנג

שני האלמנטים היאנגים - עץ ואש
Heaven - שייכים לשמיים
שני האלמנטים היינים - מתכת ומים
Man - שייכים לאדם
והאדמה במרכז - Earth

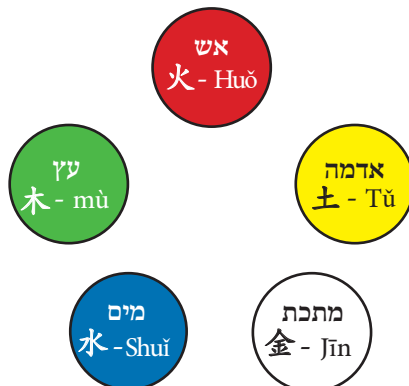
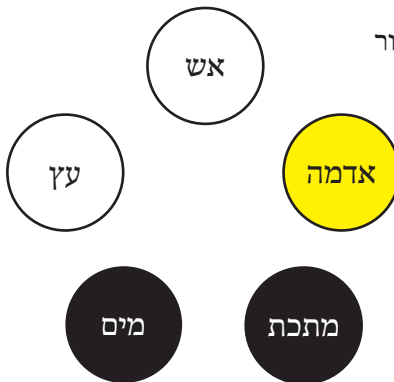
חמש הפאזות - חמשת האלמנטים

הצבת האדמה אחרי אלמנט האש
ולפני אלמנט המתכת
משלימה את הצבת חמשת האלמנטים
בסדר מחזורי הנקרא חמש הפאזות

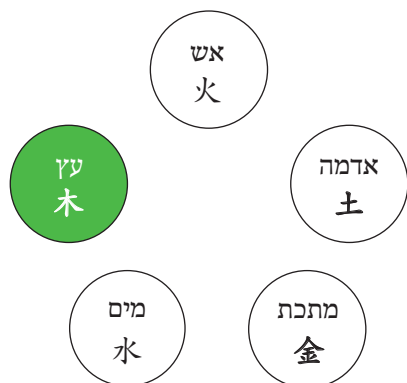
האדמה מוצבת לאחר האש ולפני המתכת
כי מחזור חמש הפאזות מתחיל ביאנג הקטן - בעץ
העץ והאש הם שני האלמנטים היאנגים
ואילו המתכת והמים הם האלמנטים היינים במחזור
לכן האדמה מוצבת ביניהם

חמש הפאזות משקפות חמש נקודות ציון
בתהליך מחזורי של מעבר מיין ליאנג
ומיאנג ליין

פאזה הוא מונח המתאר שינוי
כחלק מתהליך מחזורי
ולכן מונח זה מתאים יותר
אך לעתים נוהג יותר מבחינה לשונית
להשתמש במונח אלמנט

פאזת העץ
Phase of Wood
木行
Mù Xíng

מילות המפתח לפאזת העץ היא:
התפשטות - צמיחה

המהות הראשונה והבסיסית של פאזת העץ
היא התפשטות - צמיחה

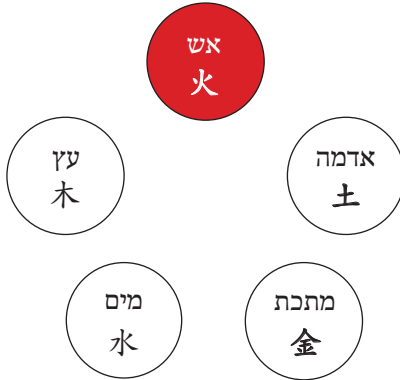
צ'י העץ מודגש:

- באביב ☯
- בבוקר ☯
- בילדים ☯
- בנבט ☯
- בשרירים ☯
- בגידים וברצועות ☯
- בקעס ☯
- בסקרנות ☯
- בפעולה ☯
- בצבע הירוק ☯
- בטעם החמוץ ☯

התנועה האנרגטית תהיה החוצה

על פי מודל חמש הפאזות
כל חלק או תהליך המשקפים התפשטות וצמיחה
שייכים לעץ

פאזת האש
Phase of Fire
火行
Huǒ Xíng

מילות המפתח לפאזת האש היא:
אנרגטיות - שיא

"יסודות האש והמים מסווגים ליין ויאנג כך שהאש יאנג והמים יין. החלק הפעיל של הגוף הוא יאנג והחלק המזין או החומרי הוא יין".

Su Wen, chapter 26 (26 AD).

המהות הראשונה והבסיסית של פאזת האש היא אנרגטיות
במובן זה פאזת האש מקבילה ליאנג הגדול
פאזת האש משקפת את הקוטב היאנגי ביותר של המחזור
יחסית לפאזת העץ שהיא תחילת היאנג
פאזת האש היא שיא היאנג
באדם - האש היא התודעה הערה

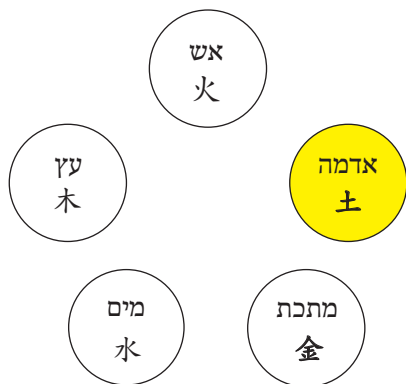
צ'י האש מודגש:

- ☯ בקיץ
- ☯ בצהריים
- ☯ בתקופת הנערות
- ☯ בפרח
- ☯ בכלי הדם
- ☯ בשמחה
- ☯ ברוחניות
- ☯ בחיבור לשמיים
- ☯ בצבע האדום
- ☯ בטעם המר

התנועה האנרגטית תהיה מעלה

על פי מודל חמש הפאזות
כל חלק או תהליך המשקפים אנרגטיות
יסווגו כאש

פאזת האדמה
Phase of Earth
 土行
 Tǔ Xíng

מילת המפתח לפאזת האדמה היא:
 חיבור - טרנספורמציה

המהות של צ'י האדמה היא חיבור
 צ'י האדמה הוא הצ'י המחובר
 הממרכז המהרמן (יוצר הרמוניה)
 המאגד המאחד
 וזה המאפשר מתוקף החיבור
 שינוי והטמעה - **טרנספורמציה**

במודל חמשת האלמנטים צ'י האדמה
 מחבר בין ארבעת האלמנטים האחרים
 ומאפשר את השינוי הרציף בין יין ליאנג

צ'י האדמה ישקף בכל תופעה
 את המרכיב המחובר והמטמיע
 המאפשר שינוי בעזרת החיבור

פאזת האדמה היא ניטרלית ברמה השמימית
 אך על פני הארץ ובאדם היא יינית

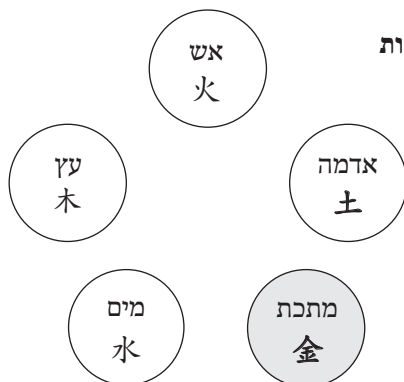
האדמה משקפת את החיבור שלנו
 לחיים לטבע ולפיזיות
 ולכן על כדור הארץ
 לתדר האדמה יש נטייה יינית מודגשת

צ'י האדמה מודגש:	איכויות משנה של צ'י האדמה הן:
בעונות המעבר ☯	מרכז ☯
אחר הצהריים ☯	קבלה ☯
בגיל הבגרות ☯	רכות ☯
בפרי העץ ☯	ספיגה ☯
במסת הגוף ☯	הכלה ☯
בדאגה ואמפתיה ☯	הזנה ☯
בטעם המתוק ☯	לחות ☯
בצבע הצהוב ☯	

התנועה האנרגטית תהיה למרכז או לכל הכיוונים

פאזת המתכת Phase of Metal

金行
Jin Xing

מילות המפתח לפאזת המתכת היא:

התכנסות - גבול

המהות האנרגטית של פאזת המתכת היא התכנסות התכנסות היא במהותה יינית ולכן פאזת המתכת שייכת לחלק הייני של מעגל חמש הפאזות ביחד עם פאזת המים

בסתיו יש התכנסות אנרגטית שעות האור מתקצרות והצמחים מתכנסים ומשילים את עליהם התכנסות מביאה להתבדלות ביחס לסביבה כל חלק מתכנס לעצמו ובכך נוצרת הפרדה - גבול ההתכנסות מובילה ליצירת גבולות ובהמשך לסדר

כשם שאלמנט המים והאש מאזנים זה את זה כך גם אלמנט העץ והמתכת מאזנים זה את זה העץ אחראי על ההתפשטות והמתכת אחראית על ההתכנסות

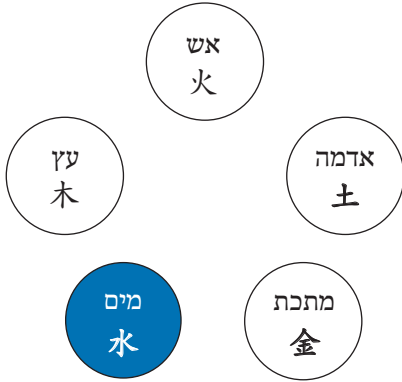
העור משויך למתכת כי הוא מפריד ברמה הפיזית בין האדם לסביבה

צ'י המתכת מודגש:

בסתיו ☯	בסתיו ☯
בערב ☯	בערב ☯
בגיל המבוגר ☯	בגיל המבוגר ☯
בריקבון הפרי ☯	בריקבון הפרי ☯
בעור ☯	בעור ☯
בטעם החריף ☯	בטעם החריף ☯
בנוקשות ☯	בנוקשות ☯
בסדר ☯	בסדר ☯
בעצב ואבל ☯	בעצב ואבל ☯

התנועה האנרגטית תהיה פנימה

פאזת המים
Phase of Water
水行
Shuǐ Xíng

מילת המפתח לפאזת המים היא:
חומר - פסיביות

צ'י המים משקף את שיא ההתכנסות
את היין
את המיצוק
את הפיזיות

כשם שצ'י האש משקף את שיא האנרגטיות
צ'י המים משקף את שיא החומריות

אלמנט המים משקף **חומר**
אך גם כוח בסיסי
הכוח המאפשר פעולה
הכוח הפסיבי
הכוח הפוטנציאלי

זרע יכול להיות בהמתנה אלף שנים
וברגע שיבשילו התנאים
הצ'י הפוטנציאלי שלו יתממש

מים יכולים לחכות אלף שנים מאחורי קיר
וברגע שיתאפשר יתחילו לזרום

צ'י המים מודגש:

בביטחון עצמי ☯	בחורף ☯
בהתמדה ☯	בלילה ☯
בכוח הרצון ☯	בזקנה ☯
בצבע השחור ☯	בזרע ☯
בטעם המלוח ☯	בפחד - שהוא הרגש ההישרדותי הבסיסי ☯

התנועה האנרגטית תהיה מטה

מעגל היצירה ומעגל הבקרה

הצ'י השמימי הוא יציב וקבוע
הכוחות הפועלים בשמיים הם כוחות של בקרה
על מנת לשמר את הסדר והיציבות

על הארץ הצ'י מתפתח ומשתנה
והשינוי המתמיד בין יין ליאנג זקוק להנעה
לפיכך ברמת הארץ הכוחות הם כוחות של יצירה והזנה

האדם מושפע מהשמיים ומהארץ
לכן הצ'י באדם יתנהל
בהתאם למעגל היצירה - Sheng Cycle
ובהתאם למעגל הבקרה - Ke cycle

במעגל היצירה יש זרימה כמותית של צ'י
ואילו במעגל הבקרה יש השפעה איכותית של צ'י

הזרימה הכמותית המאפיינת את מעגל היצירה
משמעה חיזוק כללי
תוספת תנועה וכוח

לדוגמה:

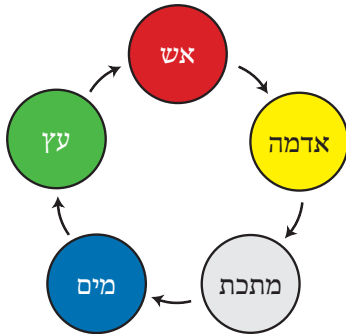
שפעול אלמנט המתכת
יביא לתוספת צ'י באלמנט המים

השינוי המתחולל במעגל הבקרה
משנה את איכות הצ'י המבוקר

לדוגמה:

כאשר המתכת מבקרת את העץ
היא מרסנת את התפשטות העץ
שזו האיכות הראשונית של העץ

מעגל היצירה
 The Sheng Cycle
 相生
 Xiāng Shēng

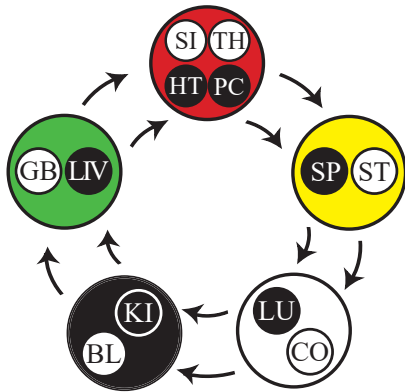

Su Wen, chapter 7 (26 AD).

האמא מזינה את הילד
 לכן כל אלמנט
 מזין את האלמנט הבא אחריו

המים מזינים את העץ
 העץ מזין את האש
 האש מזינה את האדמה
 האדמה מזינה את המתכת
 והמתכת מזינה את המים

מעגל היצירה ברמת האיברים

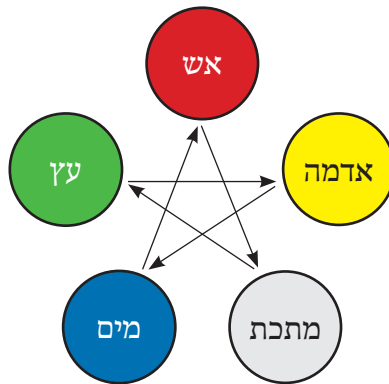
במעגל היצירה ברמת האיברים
 איברים¹ יינים מחזקים איברים יינים
 ואיברים יאנגים מחזקים איברים יאנגים

1 - ראו: שניים עשר האיברים, בעמוד 87.

מעגל הבקרה
The Ke Cycle
相克
Xiāng Kè

הסבתא ממשמעת את הנכד
לפיכך האמא של האמא מרסנת

לפי מודל זה
המתכת מרסנת את העץ
העץ מרסן את האדמה
האדמה מרסנת את המים
המים מרסנים את האש
והאש מרסנת את המתכת

Su Wen¹, chapter 26 (26 AD).

1 - ראו: על הספר Su Wen, בעמוד 196.

חמשת האיברים היינים

The Five Viscera

五臟 ~

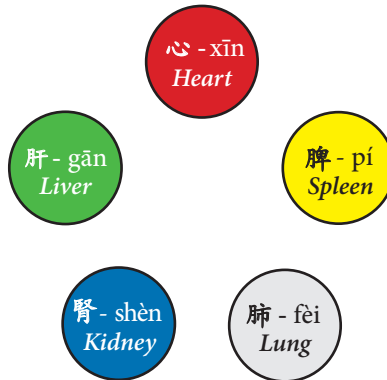
Wǔ Zàng

על פי מודל חמש הפאזות
הצ'י השמימי מתחלק לחמישה תדרים שונים

חמישה איברים בגוף האדם
משמשים כקולטנים
לכל אחד מחמשת סוגי הצ'י השמימי

חמשת האיברים הללו
הם איברים פנימיים

הכבד משקף את צ'י העץ באדם
הלב משקף את צ'י האש באדם
הטחול משקף את צ'י האדמה באדם
הריאות משקפות את צ'י המתכת באדם
והכליות משקפות את צ'י המים באדם

Su Wen, chapter 4 (26 AD).

1 - ראו: צ'י, בעמוד 25.

עשרת האיברים

לכל אחד מחמשת האיברים היינים יש בן זוג יאנגי הקשר הוא אנרגטי ולא תמיד אנטומי האיברים היינים מטפלים בחומר והם נקראים מלאים האיברים היאנגים נקראים חלולים ואכן אנטומית הם כולם בצורת צינור או שק והם מוליכים חומר

כיס המרה - GB

בן זוגו של הכבד - LIV לאלמנט העץ מייצג את יאנג העץ

המעיי הדק - SI

בן זוגו של הלב - HT לאלמנט האש מייצג את יאנג האש

הקיבה - ST

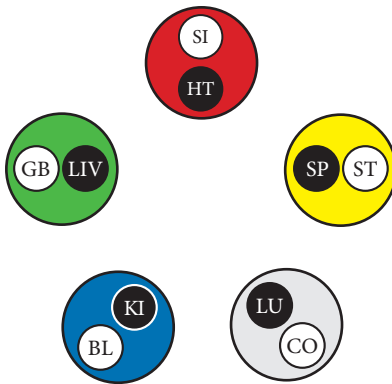
בן זוגו של הטחול - SP לאלמנט האדמה מייצג את יאנג האדמה

המעיי הגס - CO

בן הזוג של הריאות - LU לאלמנט המתכת מייצג את יאנג המתכת

שלפוחית השתן - BL

בן הזוג של הכליות - KID לאלמנט המים מייצג את יאנג המים

חמש הפאזות

פאזה	עץ	אש	אדמה	מתכת	מים
מילות מפתח	התפשטות צמיחה	אנרגטיות שיא	חיבור טרנספורמציה	התכנסות גבול	חומר פסיביות
יין/ יאנג	היאנג הקטן	היאנג הגדול	יין	היין הקטן	היין הגדול
תנועה	החוצה	למעלה	למרכז	פנימה	למטה
שלב בחיים	ילדות	נערות	בגרות	הגיל המבוגר	מוות
צבע	ירוק	אדום	צהוב	לבן	שחור
איבר ייני	כבד LIV	לב HT	טחול SP	ריאות LU	כליות KI
איבר יאנגי	כיס מרה GB	מעיי דק SI	קיבה ST	מעיי גס CO	שלפוחית שתן BL
עונה	אביב	קיץ	קיץ מאוחר	סתיו	חורף
חלק ביממה	בוקר	צהריים	אחר הצהריים	ערב	לילה
שלב בחיי הצמח	נבט	פרח	פרי	ריקבון הפרי	זרע
כיוון	מזרח	דרום	מרכז	מערב	צפון
רגש	כעס	שמחה	אמפתיה	עצב	פחד
רקמת גוף	שרירים וגידים	כלי דם	מאסת הגוף	עור	עצמות
טעם	חמוץ	מר	מתוק	חריף	מלוח
כוכב לכת	צדק Jupiter	מאדים Mars	שבתאי Saturn	נוגה Venus	חמה Mercury

חמש התודעות
The Five Spirits
五神
Wǔ Shén

בפרק 23 של ה- Su Wen¹
מופיע הקשר בין חמשת האיברים המלאים
וחמשת סוגי הנפש או התודעה

Shen - הלב מאחסן את ה- Shen
ה- Shen מייצג את כלל התפקודים המנטליים של האדם

Yi - הטחול מאחסן את ה- Yi
ה- Yi אחראי על כוח המחשבה והעיבוד של מידע

Po - הריאות מאחסנות את ה- Po
ה- Po מייצגת את התנהלותו הפיזית של הגוף

Zhi - הכליות מאחסנות את ה- Zhi
ה- Zhi מייצג את הרצון השאפתנות ואת יצר ההישרדות

Po - הכבד מאחסן את ה- Po
ה- Po מייצג את היצירתיות הסקרנות והחלימה
את התפיסה העל חושית
ואת הקשר אל העולמות שמעבר

1 - ראו: על הספר Su Wen, בעמוד 196.

חמשת כוכבי הלכת

五星

Wǔ Xīng

חמשת כוכבי הלכת

הם כוכבי הלכת הנראים בעין בלתי מזוינת

בפרק 69 של הסו וון מפורטת החלוקה של כוכבי הלכת

בהתאם לחמש הפאזות

השפעתם של הכוכבים על האקלים

ועל המחלות האופייניות באותן שנים

הכוכבים הנמצאים בין כדור הארץ והשמש

הם כוכבי הלכת היינים (נוגה - מתכת וכוכב חמה - מים)

והכוכבים מכדור הארץ והלאה מהשמש

הם כוכבי הלכת היאנגים (צדק - עץ ומאדים - אש)

כדור הארץ ממוקם במרכז

ומחבר בין שני כוכבי הלכת היותר יינים

ובין שני כוכבי הלכת היותר יאנגים

בקצה המרוחק של מערכת השמש ממוקם שבתאי

שבתאי שייך לאדמה

והוא ממוקם בין מערכת השמש לקוסמוס

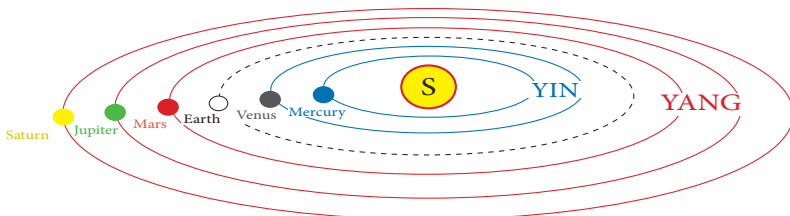
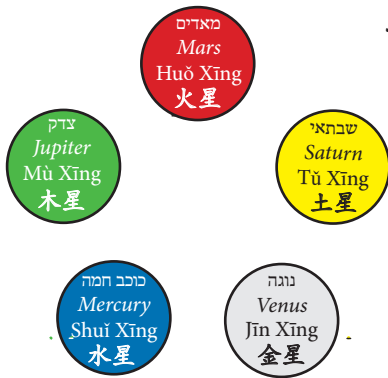
בין השמיים המוקדמים לשמיים המאוחרים

האדמה משמשת כתווך וחבור

להסבר זה אין סימוכין בכתבים העתיקים

אך הוא מתאים לתפיסה האנרגטית

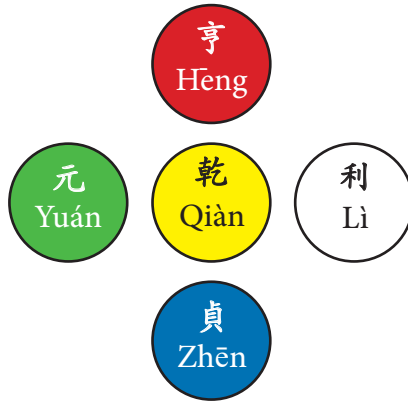
של הקוסמולוגיה הסינית

חמש הנביעות

חמש הנביעות משקפות
את המעבר האנרגטי של הצ'י השמימי
מהשמיים לארץ ולאדם

המודל המקורי הוא ארבע הנביעות!
הנביעה החמישית
זו המייצגת את האדמה
היא תוספת מאוחרת

ארבע הנביעות בתוספת Qian
The Four Virtues and Qian

ארבעת השומרים של ארבעת הכיוונים
The Four Gaurdians of the Four Directions
 四象
 Sì Xiàng

חמש החיות המיתולוגיות

מתארות את השפעת חמש הנביעות השמימיות

על האדם ועל הארץ

במגוון תחומים

חיות דמיוניות אלו

משקפות את השפעת הצ'י של חמש הפאזות

בכל הרמות

החל מכוכבי הלכת

אסטרולוגיה שימושית

עונות השנה

ואף חמשת החלקים הגאוגרפיים של סין

במקור הרעיון קשור לארבע הנביעות

ויותר מאוחר נעשתה ההתאמה

למודל של חמש הפאזות

כך שנוספה חיה נוספת למרכז - לאדמה

הדרקון הצהוב

Shan Hai Jing¹ (200 BC).

החיות הן:

☯ בדרום באלמנט האש שוכנת ציפור האש האדומה

☯ במערב באלמנט המתכת שוכן הנמר הלבן

☯ בצפון באלמנט המים שוכן הצב השחור

ששזור סביבו נחש והוא נקרא הלוחם השחור

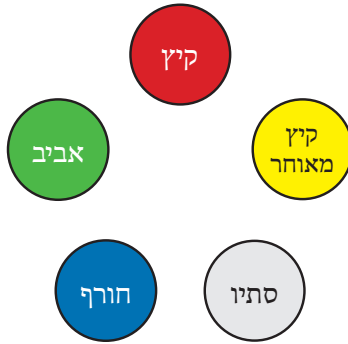
☯ במזרח באלמנט העץ שוכן הדרקון הירוק

☯ ובמרכז באלמנט האדמה שוכן הדרקון הצהוב

1 - Shan Hai Jing הוא ספר מהמאה השנייה לפני הספירה, המתאר את הגאוגרפיה המיתולוגיה של סין. שם הסופר אינו ידוע.

חמש העונות
The Five Seasons

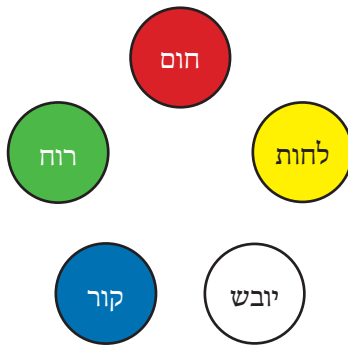
五季
Wǔ Jì

Su Wen, chapter 69 (26 AD).

חמשת האקלימים
The Five Climates

五氣
Wǔ Qì

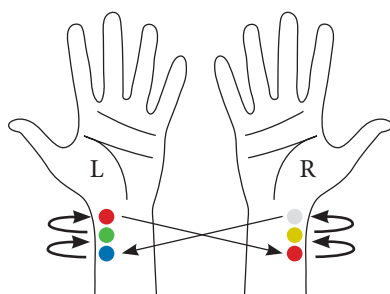
Su Wen, chapter 69 (26 AD).

השתקפות חמש הפאזות בעמדות הדופק

סידור עמדות הדופק מסתנכרן עם סדר חמש הפאזות גם בהתאם למעגל היצירה וגם בהתאם למעגל הבקרה

במעגל היצירה

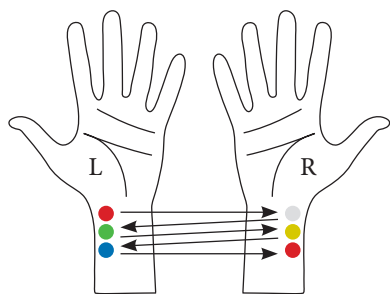
התנועה בין יד שמאל ויד ימין היא הפוכה
יד שמאל הייבשת משקפת את העלייה מיין ליאנג - מים עץ אש
ואילו יד ימין היאנגית
משקפת את הירידה מיאנג לייין - אש אדמה מתכת

השתקפות עמדות הדופק במעגל היצירה
(Sheng Cycle)

במעגל הבקרה

התנועה היא מיד ליד
אש מתכת עץ אדמה מים ושוב אש

השתקפות עמדות הדופק במעגל הבקרה
(Ke Cycle)

סקירת המודלים אחד עד חמש

מודל האחד משקף שמימיות - דאו
האחד הוא הכוח
ממנו נולדים היין והיאנג

מודל השניים - יין ויאנג
הוא מודל ייני בהיותו מספר זוגי
הוא משקף איזון
ואיזון היא איכות יינית

מודל השלוש
משקף את תוצר המתח המתמיד בן יין ליאנג
המתח שיוצר את הצ'י
שהוא כוח החיים

המודל שלוש - H.E.M
שמיים - אדמה - אדם
משקף את הדרך בה הצ'י השמימי מזין את הארץ
והארץ מזינה את האדם
זהו מודל יאנגי בהיותו מודל אי זוגי
מודל של יצירה

המספר ארבע מקבל את הכוח המפרה
מהמספר שלוש המשקף יצירה
היצירה היא החיים
והחיים מתקיימים על פני הארץ
הארבע הוא מודל של יציבות
של יין

המודל חמש - חמשת הפאזות
הוא יאנגי - אי זוגי
ולכן הוא פחות יציב
הוא מספר המחולל שינוי
המודל ארבע משקף אדמה - מרחב
ואילו החמש היאנגי
משמש כציר שהמרחב נע סביבו
ובכך מוסיף את מימד הזמן
מרחב בתנועה = זמן

כל רמה משקפת
גם את כל הרמות שמעליה
ההתבוננות שלנו במודלים השונים
משולה להתבוננות בהולוגרמה
מכל זווית נראה פרטים מעט שונים
ואולי נבין משהו
אך אין לנו במה לאחוז